

Poštnina plačana
v gotovini

030026447

NAŠA ZVEZDA

LETO 1933-1934

SEPTEMBER

LETNIK III. ŠTEV. 1

»Naša Zvezda«, dijaški kongregacijski list, III. letnik. V šol. letu 1933/34 bo izšel v desetih številkah vsakega 15. dne v mesecu. Naročnina za dijake 18 Din, za nedijake 25 Din. Posamezna številka 3 Din. Za Avstrijo 3 šil., za Italijo 7 lir.

Založnik in izdajatelj: Vodstvo dijaških marijanskih kongregacij v lavantinski in ljubljanski škofiji. Za založništvo in uredništvo odgovarja dr. Jože Pogačnik.

Uredništvo: Rokopise pošiljajte dr. Jožetu Pogačniku, Ljubljana, Kolezijska 1 ali dr. Ignaciju Lenčku, St. Vid nad Ljubljano, zavodi.

Uprava: Ljubljana, Križanke — Napoleonov trg 1 — Ček. nak. 16.098.

Tisk in klišeeji Jugoslovanske tiskarne v Ljubljani (K. Čeč).

Vsebina 1. štev.:

Po Mariboru in Škofji Loki — Naše resolucije — Naš vdanostni pozdrav svetemu očetu — Iz Loke smo pozdravile — Očetov odgovor — Veselje — naša moč (dr. Rožman) — Pismo lavantinskega vladike — Pismo dr. Jegliča — Hvalnica (Jožef Kastelic) — Duhovni lik očeta mladine Andreja Kalana (Akord) — Borba za dušo, povest, nadaljevanje (Drouven-Koritnik) — Naš mali (Ažmanov).

Kongregacijski obzornik: Naši mariborski dnevi — Kako smo zborovale v Škofji Loki — Križanska DMK na taborjenju — Študentovska koča na Planici pod Stolom — Pismo iz dolenske metropole — Pesnik Heine in njegov testament.

Kongregacijski dijaški koledarček 1933/34.

Ni treba zanj reklame. Sam se priporoča. Na zunaj lep, priročen, trpežen, znotraj bogat, dobro urejen, praktičen. Članki so vredni, da jih pazno in pogosto prebiraš. Iz njih boš spoznal ves razvoj slovenskih dijaških kongregacij; videl boš, kako so naši predniki pojmovali kongregacijo, kakšen pomen so ji prisojali in kakšno vrednost ima za življenje katoliškega dijaka. Kaže nam, koliko nas je in kje smo raztreseni — pa vendar eni v kongregacijski ideji. Članek »Kongreganist in Katol. akcija« nam daje smernice in praktična navodila, kako naj stremimo za apostolskim ciljem kongregacije in kako ga skušajmo uresničiti. Poleg mnogih za dijaka porabnih stvari imaš v njem raztresenih vse polno zlatih zrn življenjske modrosti.

Vsak kongreganist naj ima Kongregacijski dijaški koledarček! Saj je naš, njegov! Pa to pomeni še nekaj več: vselej, kadar ga vzameš v roke, se spomni, da si kongreganist!

Iz uprave »Naše Zvezde«. V zalogi imamo še tiskovine za kartoteko in zglasnice za nove člane. 100 komadov tiskovin za kartoteko stane 18 Din, 100 komadov zglasnic 12 Din. Priporočamo tudi misterij: Vitez naše ljube Gospe. Broširan stane 4 Din.

Potrebitin za sprejem (znaki, knjižice, posvečenja, svetinje itd.) naša uprava ne bo več razpošiljala, zato se naj voditelji dijaških kongregacij obračajo za te stvari naravnost na centralo: Pisarna Marijinih družb, Ljudski dom, Streliška ulica, Ljubljana.

Nekateri naročniki nam dolgujejo še naročnino za II. letnik »Naše Zvezde«. Vljudno prosimo, da nam zaostalo naročnino takoj poravnajo po priloženi položnici. Zavedajte se, da je »Zvezda« naš skupni list. Vsi sodelavci, uredniki in upravniki, delajo za list brez najmanjše nagrade. Zato Vas zares prosimo, da jim dela ne otežujete z zaostajanjem. Delo v tiskarni moramo plačati že po svoji vesti pravočasno. Zato res prosimo!

Vsakdo naj si ustvari osebno razmerje do Marije, ki naj bo otroško, da bomo znali po otroško prositi in govoriti z nebeško Materjo. Vsak dan mora biti vsaj enkrat tak razgovor. Z ozirom na tako veliko število kongreganistov bodite vsi še pogumnejši in neustrašeno širite idejo marijanskega kraljestva med dijaštvom. — To, kar sem, se imam izključno in edino zahvaliti kongregaciji.

Škof dr. Rožman na dij. kongreg. zborovanju v Št. Vidu l. 1929.

Naj se vname na celjskem zborovanju mogočen marijanski kres, ki bo privabil k sebi vse ono dijaštvo, ki je še zmožno idealizma, kateremu je vera močan stebel v življenju ... Ogreli ob žarišču ljubezni božje (daritvi) pojditte vsak v svoj delokrog kot nepremagljivi apostoli Kristusovi.

Pismo dr. Rožmana v Celje l. 1930.

NAŠA ZVEZDA

III. letnik

1933-34

1. števil.

Po Mariboru in Škofji Loki

Ali smo se že kedaj razhajali s tako vedrimi srei in tako polnimi dušami? Mislim, da je bil tedaj tudi sam Bog vesel. In angeli so gotovo videli, da se je tedaj Marija v nebesih nasmehnila. Oj ti blažena božja mladost!

Kot najlepšega pa smo zaprli v svoj spomin tisti večer, ko smo romali na Slomškov grob in potem v kapeli dvigali desnice — psst! to je naša skrivnost, ki je ne izdamo nikomur! In v Loki tisti večer na vrtu, ali ne bo ostal do groba lep spomin?

Pa saj nismo končali! Samo vsejali smo. Treba bo še mnogo dela in truda, da to seme vzkali, se vkorenini in požene, cvete in plodi. In sveti nemir nas mora gnati, da se to seme še dalje zaseje.

Zato nas mora biti skoro strah te velike odgovornosti. Saj so bila zborovanja predvsem le zbor delegatov. Ti morajo biti zdaj kvas svojih kongregacij. Zgodovina našega kongregacijskega gibanja jih bo sodila, ali so bili sol in luč, ali pa le sladkobno sladilo in brleča trska. Pa je v njih vse preveč ponosa, da bi v tem božjem zaletu odpovedali. Saj menda niso več negodna mladost. Dozorevajoči morajo biti. Imajo, zato naj dajejo; vidijo, zato naj dajejo drugim vid; slišali so, zato naj oznanijo ubogim; močni so od evharistije in Matere, zato naj druge opirajo! Ali veste, kako človek sam zori, kadar se čuti odgovornega za druge? Čim več drugim daš, tem več si zase zbral. Taka je ekonomija duhovne in telesne dobrodelnosti, postavljena od dobrega Boga samega.

In dekleta? V žrtvi za druge bodo našle svoj pravi obraz in bodo najlepša podoba svoje Matere. O, ko bi svet spoznal spet te ideale pravega deklišтва in človeške sreče! Zemlja bo lepša tedaj, ko bomo mi lepši na njej.

In zdaj? Naša naloga je samo ena: delo, delo, delo! Kdor pa mnogo govori, ne more delati. Zato ne bomo kričali o sebi, da ne izgubimo svojih globin. Krik vendar tako izprazni sree in nas same vara, da smo več, kakor smo. Cilj vsakega izmed nas v tem letu mora biti: zrasti vsaj seženj višje.

Za to veliko in tiho delo si znova sezimo v roke: Ljubljana, v katero se žal vsi hočejo gledati kakor v zrcalo, sega v roke toplemu in pristrnemu Mariboru, pojočemu Celju, požrtvovalno potujoči Murski Soboti, tihemu Ptuj, stremečemu Novemu mestu, skromnemu in dobremu Kočevju in urejajočemu se Kranju ter svetli Škofji Loki na višini pri Bogu. Tako bomo vse leto ena družina, ena volja, ena urejena vojska, po novi dobi hrepeneča, močna in upajoča.

Ali bomo? Samo hoteti je treba. Zato ni naš, kdor bi loku popuščal. Začeli smo, zdaj dovršimo!

Ti pa: Ave, maris stella! Iter para tutum! Bodi naša varna pot!

Kongreganisti na zborovanju v Mariboru

Naše resolucije

Maribor:

1. Kongreganisti se zavedamo, da je avktoriteta življenjske važnosti ne le za družbo, ampak tudi za osebnost. — Zato se z otroško vdanostjo predajamo vodstvu hierarhične avktoritete, posebno še njenemu rednemu učitelstvu in vodstvu.

2. Kot dobri udje Cerkve hočemo biti dobri udje družine. Zato družino spoštujemo kot sveto občestvo in hočemo biti v njej kakor svetli in topli sončni žarki.

3. Kongreganisti hočemo v ospredje svojega dela postaviti vzgojo za duha krščanske karitas, da izidejo iz nas apostoli dobrotelčnosti. — Po vseh kongregacijah naj se osnujejo dobrotelčni odseki.

4. Smatramo za svoj sodobni apostolat, da uveljavljamo v socialnih vprašanjih, zlasti v vprašanju zasebne lastnine in cerkvene imovine, v vprašanju obresti in odnosa med delom in plačilom ter v vprašanju družabne reforme vobče avktoritativna načela in navodila sv. Cerkve.

Naš vdanostni pozdrav svetemu očetu iz Maribora

Sveti oče!

Dijaki kongreganisti, zbrani iz vse Slovenije v sedežu lavantinske škofije, da se poglobijo v socialna vprašanja v duhu Vaših okrožnic, obljubljaajo Vaši Svetosti otroško ljubezen, vdanost in pokorščino ter Vas ponižno prosijo apostolskega blagoslova za apostolat, ki ga hočejo vršiti s svojim socialnim prizadevanjem.

Kongreganistkinje na zborovanju v Škofji Loki

Naše resolucije

Škofja Loka:

1. Dekleta kongreganistkinje se hočemo zavedati svojega deklišтва, kakor ga iz temeljev človeške narave oblikuje Cerkev. V svitu tega ideala pojmu-jemo odnos do fanta, se hočemo posvečati predvsem krščanski karitas in biti v svetem občestvu družine in tako v družbi sploh kakor svetli in topli sončni žarki.

2. Kongreganistkinje se zavedamo, da je avtoriteta življenjske važnosti za družino in družbo tudi za posameznika. — Zato se z otroško vdanostjo pre-dajamo vodstvu Cerkve in jo hočemo brezpogojno poslušati tudi v njenem rednem učiteljstvu in vodstvu, zlasti še v socialnih zadevah.

3. Ker je Gospodovo veselje naša velika moč, zato hočemo vršiti dekleta kongreganistkinje apostolat veselja in tako svetu zopet odkriti vire prave radosti.

Iz Loke smo pozdravile

Kongreganistkinje dijakinje srednjih šol lavantinske in ljubljanske škofije, zbrane na zborovanju v uršulinskem samostanu v Škofji Loki, da se usposobijo za sodobni dekliški socialni in karitativni apostolat, obljubljaajo Vaši Svetosti otroško spoštovanje, ljubezen in pokorščino v vseh rečeh in vdano prosijo za to delo Vašega apostolskega blagoslova.

Očetov odgovor

Sveti oče je poln veselja, da imajo Vaše kongregacije tako odlične na-mene, in jih z vso ljubeznijo blagoslavlja, da bi vztrajale na začeti poti.

Kardinal Pacelli.

Veselje — naša moč

Govor presvetlega g. knezoškofa dr. Rožmana v Školji Loki.

Slišali smo oba referata o socialnem oziroma karitativnem delu in o veselju. — Veste, kaj v sv. pismu stoji? Da je žalost greh. — Greha pa se moramo varovati. To je resnica, katero je vsak človek sam, v svojem življenju preizkusil, da je tedaj, ko je vesel, ne razbrzdán (vesel in razbrzdán imata namreč različen pomen), vsako težavo in tudi vsako skušnjavo lahko premagati. — Kadar pa je človek žalosten, išče tolažbe kjerkoli, večinoma pa tam, kjer je najti ne more; dostikrat v grehu. Tedaj je duša prav taka, kakor pravimo z grobim izrazom »mokra kokoš«, ki predse brunda brez moči. Peroti so ji ohromele in se ne more dvigniti k božjemu soncu. — Zato so taki trenutki pobitosti in žalosti zelo nevarni, ker jih sovražnik našega veselja, božjega veselja, izrabi, da nas nadleguje s svojimi mislimi. — Ali menite, da je mogoče, da si kak vesel človek življenje vzame? — Vzame pa si življenje žalosten človek, zato ker v tisti žalosti duša ni imela dosti odporne sile, da bi se ustavljala črnim mislim.

Po božji volji nam je veselje nujno potrebno. Če hočemo hoditi po potih krščanske kreposti, moramo biti veseli. Tudi vsaka vzgoja je brez veselja nemogoča. — Ko je zadnjič v Mariboru pater Vrtovec slikal moderno družino, sem rekel: »Ubogi otroci, če je to res tako.« Otrok pride iz šole. »Pst, papa zdaj časnike bere, le tiho! Mora imeti mir.« Zvečer spet vse tiho. »Papa radio poslušaj.« — Kaj je to veselje? — Nekje pa se mora mlad človek »zdivjati«, seveda čisto pošteno in primerno. — Če pridem v kak zavod, pa vidim gojence, kako hodijo v prostem času lepo v vrsti in v parih, se mi to ne zdi prav. Tako se ne bodo vzgajali dobri ljudje. Žalost je greh. Vsakemu človeku mora biti dana priložnost, da tudi na zunaj pokaže svoje veselje, seveda v pravi meri dostojnosti in olike. — To mora biti. Drugače se začne nabirati v duši žalost, ki zamori vse in nazadnje tudi božje življenje posvečujoče milosti.

To veselje naj bi ve tudi drugim dajale. Ni vsaka seveda tako srečna, da je vedno vesela in hudomušna. Temperamenti so različni. Marsikatera na primer hoče pesniti, pa je zato žalostna, ker ne more.

Nosimo v duši pravo, božje veselje. Častita sestra je za uvod svojega govora brala tisto kratko poročilo o veselem obisku v Hebronu, ko je Marija k teti Elizabeti prišla. Marija je bila gotovo najbolj vesela duša, kar jih je kdaj bilo na svetu. — Morivec veselja je namreč greh. Ona pa niti izvirnega greha ni imela. Mi smo ga podedovali, kakor deduje otrok dolgove po očetu. Marija tega ni imela. Torej ni imela niti kapljice tistega strupa, ki človeku veselje zastruplja.

Tukaj vise slike Marijinih žalosti na stenah. Moram si misliti, da so te slike tukaj, v dvorani veselja, zelo pomenljive. Ali mislite, da Marija ni imela veselja v duši, ko je stala pod križem? Kakor je bila njena materinska ljubezen veliko večja kot ljubezen navadne zemske matere, tako je bila sicer tudi muka njenega srca neprimerno večja, a vsega veselja ji le ni mogla vzeti.

V čem obstoji žalost? — Žalostni smo na grobovih. Če človek stoji ob grobu bitja, katerega je ljubil, s katerim je bilo srce zvezano, je žalosten pretrganih vezi. Čim več grobov, tem več žalosti, tem manj veselja.

Pot našega življenja pa označujejo grobovi neizpolnjenih želja. (Teh grobov pa ne hodite venčati!) Čim več grobov ob poti našega življenja, tem manj je veselja, tem več žalosti. Glejte, da bo malo grobov, da boste malokdaj imele v življenju priložnost, kako ljubo željo pokopati. To je tisto, kar se je reklo v predavanju: malo želja moramo imeti! Bolj ko smo skromni, tem

Rausch: Mati svetega veselja

manj takih neizpolnjenih želja, tem manj grobov ob poti življenja, tem več veselja.

Prav to veselje, ki ga naj nosite v dušah, Vas bo usposobilo za socialno in karitativno delo. Veste, tega ne bomo zmogli, da bi imeli toliko sredstev, da bi vso revščino odpravili, da bi mogli vsem pomagati. To je nemogoče. Zato ne moremo nikoli z materialnimi sredstvi vse bede in revščine potolažiti. Morete pa jo s srčnim in dušnim veseljem. Večkrat je boljša dobra beseda kot kos kruha; veselje odtehta večkrat kruh in zalogaj pečenke pa še kozarec vina nemara.

Namesto da greste pozimi vsak dan smučat, pojdite enkrat na mesec v barake. Ko boste videle nesnago in duhale tisti smrad, se prijazno nasmejte in prinesite malo sonca s seboj. Kdor hoče zadovoljen biti, mora

iti ali v barake ali v bolnišnice. Kako je potem vesel in zadovoljen doma! Vse tiste muhe in želje izginejo. Tistim ubogim pa prinesite prijaznih besed, prinesite malo nasmeha. S tem ste tako veliko karitativno delo storile, da se same ne zavedate.

Koliko otrok sliši danes samo robate besede, samo kletvine. Vidi očeta, ki prihaja pijan domov. Take duše so žejne ljubezni in veselja. »Kar ste storili kateremu teh mojih najmanjših bratov, ste meni storili.«

Od vas je odvisno, kako pričeti. Tega veselja si ne pustite od nikogar vzeti.

V sv. pismu stoji: »Veselje Gospodovo je naša moč.«

Le v veselju vse vzdržimo, le v veselju vse pretrpimo, le v veselju vse zmagamo. Zato je dal Bog mučencem in jim še daje tisto svoje veselje v duše, ker drugače nikdar ne bi mogli vzdržati.

Zato si ohranite:

Zalost je greh.

Veselje Gospodovo pa je naša moč.

Pismo lavantinskega vladike

Cenjenim dijakinjam kongreganistinjam

v Škofji Loki.

Pod veselim vtisom veličastnega in izpodbudnega poteka dijaških dnevov v Mariboru pristrčno pozdravljam Vas, blage dijakinje, ki ste imele duhovne vaje in sedaj zborujete v Škofji Loki.

S služabnikom božjim škofom Antonom Martinom Slomškom Vam kličem:

»Ljuba dekleta! Sedaj je še Vašega življenja vesela spomlad ali vigred. Sedaj so dnevi Vaše sreče, ako lepo, čisto in pošteno živite. Hitro bo prišlo vroče poletje, po tem hladna jesen težavne starosti; zadnjič pa tiha zima Vaše

smrti. Truplo bo v hladni zemlji počivalo, duša pa uživala, kar si bote od svojih mladih let zaslužile. Kar sedaj sejete, bote enkrat žele. Mislite na svojega Stvarnika v dneh svoje mladosti, preden leta pridejo, o katerih porečete, da Vam ne dopadejo (Prid 12, 1).«

Torej pa — v skromnosti, nedolžnosti, iskreni ljubezni do Boga in do bližnjega — skrbno in marljivo sejte kleno zrnje dobrih del, iz katerih naj vzklije Vaša časna in večna sreča!

Za Vas moli

† Ivan Jožef,

imenovani škof lavantinski.

Tudi veliki prijatelj kongregacij, nadškof dr. Jeglič, ki smo ga seveda pozdravili iz Maribora in Škofje Loke, je odgovoril s pristrčnimi besedami in sklenil: »Mogočna Mati naj obvaruje vse v veri in čistosti.«

Hvalnica

Jožef Kastelic

(Zborna deklamacija, ki jo spremlja harmonij.)

*Eden: Marija, luč na potih temnih, tihih,
popotnim trudnim in omagujočim,
tolažba sladka v duše bolnih vzdihih,
zdravnica v smrtni žalosti gasnočim,
odmev tihoten v nočnih psalmov stihih
menihom, v belih haljah pevajočim —
Pozdrav in slavo moja duša vpije,
kot harfa, polna sladke melodije.*

*V moj spev se zliva pesem zemlje širne,
šelest topolov v prvem sončnem svitu,
v strugah strmih šum vodé nemirne,
in veter v dozorelem zlatem žitu,
žarenje zarje, ko temè večerne
spuste se in goré vodé v odsvitu —
V moj spev lepota zemlje se prelija
in te slavi, Gospa svetá, Marija.*

*Vsi: Z zemljó ti hvalo pojejo nebesa —
vsi krogi zborov, zemlji nepoznanih,
njih hvalnica oboke silne stresa
in spel v akordih steka se ubranih
in — kot da bi odstrla se zavesa —
razlije se mehko v cerkvah prostranih —
A vse le medel je odsvit veličja,
ki sije ti z deviškega obličja.*

*Eden: Marija, naši čolni so slabotni
in v jadra bela se love viharji,
preté valovi motno nam grozotni,
pogubni ognji vabijo nas k zarji
plamenov svojih, k žgoči sli pohotni.*

*Mi pa slabotni, trudni smo mornarji,
kako bojimo se temin brez luči,
kako nas svet v tegobi naši muči.*

*Vsi: Marija, naših se oči usmili,
da temni ognji v njih bi ne zatleli,
da svojih mladih dni ne bi ubili
in bi na pot pogube ne hiteli,
da bi solzá prepozno ne točili,
zgubljeni v svetu, strti in uveli —
da bi imeli vedno tebe radi,
sinovi tvoji, vitezi mi mladi.*

*Potem bi zvezde nam svetló svetile
in pesem vetra bi nam sladko pela
in lilije bi v gredah se belile
in v mesečini zemlja bi drhtela,
vse misli bi na božjo pot hodile
in vsaka roža bi nam bolj dehtela —
potem nam bo ves svet kot cerkev silna
in vse žicljenje žrtev bo hvalilna.*

*Eden: Žicljenje nam bo hvalnica ubrana
in službi viteški bo posvečeno;
beseda vsaka, komurkoli dana,
bo zvesta, kol nam sonce je rumeno,
mladost kipeča, preje neugnana,
bo vino, v čiste čaše natočeno —
Ljubili bomo Kralja in Gospoda
in Tebe, ki Njegova si posoda.*

*Vsi: Marija, Mati radosti in sreče,
tolažba žalostnih, vseh ran zdravnica,
ti rdeča luč, ki v cerkvi se leskeče,
zgubljenim pot, zavetnica, vodnica,
ti čisti odsvit, ki v demantih trepeče,
lepote polna, bela golobica —
Marija, bolečin sedmerih žena,
brez tebe nam ne sije luč nobena!*

*Le ti si sveča voščenica bela,
mi svečniki smo, v svitu lesketavi,
ti pesem si, ki se ne bo izpela,
mi pa glasbil prizvoki smo sanjari,
ti narda si, ki večno bo dehtela,
mi vrči smo, posode tvoji slavi.
Mi vitezi smo tvojih svetih dvorov
in perci tvojih veličastnih zborov.*

Eden: Iz nas se vedno ena pesem zlija —

Vsi: Pozdravljena, o Mati ti, Marija — — —

Duhovni lik očeta mladine

(V spomin † gosp. proštu Andreju Kalanu, ravnatelju ljubljanskega Marijanišča.)

Skoro vsi politični in socialni pojavi so danes ohromeli v svoji nemoči. Vsak pričakuje »nekaj, kar bo še strašnejše«.

Iščemo zdravila. Papini je obiskal vse moderne »očete« sedanjega stanja in je odkril vso modrost šele pri pastirčku, ki deli svoj košček kruha z nemirnim iskateljem.

Jaz zase sem tudi našel tako zdravilo. Doživel. Ime je postransko. Ako že hočete, imenoval se je : d o b e r č l o v e k .

Njegov motto zadnjih tri in trideset let je bil: »V kotičku tem bom jaz prebival in negoval bom siročad, v tem delu, upam, da bom užival ljubezni žive cvet in sad.«

Bil je oče mladine. Spoznal sem ga pred osem in dvajsetimi leti. Ne spoznal, videl sem ga z onimi otroškimi očmi, ki se nikdar ne nagledajo. Spoznavam ga pa prav za prav šele ob smrti, ko nas nič več ne loči. Sedaj je oživel v duhovni lepoti.

Oče mladine. Kot ribič Andrej, Petrov brat, nas je lovil. Vse vrste smo se znašli. Ni ločil dobrih in slabih. Počakajmo! Ljudje smo. Mlad človek pa je še posebej poln življenja. Pa je čakal. Njegovo čakanje je bila skrita molitev in vedna čuječnost. Bo. Drevo ima vse polno cvetov in manj sadov. Bo samo odpadlo. In je čakal. In — večinoma dočakal.

Navihanci so imeli še prav posebno zaslombo v njegovem srcu. Pa niso prišli na svoj račun. Premagala jih je njegova močna očetovska ljubezen. Po dolgih letih se je oglasila duša polna hvaležnosti. Pa je poslal kak denar za njegov očetov dom, ali pa je prosil za račun, da ga plača, ker sedaj more vsaj malo povrniti. Ljubezni, ki je v čakanju, plačati ne more.

Kdo je dober med mladimi? Vse je še nezrelo in negotno. So dobre klice še iz otroške dobe. Življenje pa podtalno buči. Mladina je povprečno na isti ploskvi. Treba le umnega krmarja. Ko je bilo razburkano morje, ni večal nepoznane bojzani mladca. To mora biti, da se voda izčisti.

Budno je opazoval mladega človeka, da odkrije v njem kake sposobnosti, da mu osmeri pot in cilj. Bilo je odkritij za vse življenje. Rad je govoril s takim človekom, tudi o zrelih vprašanjih. Mladec je postajal ob njem mož.

V vojni je bilo. Ko smo odhajali osemnajstletni, nas je očetovsko objel. Ostali smo njegovi. Obisk pri njem v vojaški uniformi je bil tudi zanj lep dan, za nas pa praznik. Ko so mladi cvetovi okrvaveli in omahnili na bojišču, je sivi oče jokal. Vedno se je rad spominjal mladih žrtev.

Ko so tedaj prišle v modo strelske vaje za dijake, v črnih letih vojne, se je uprl in ni hotel dati svoje mladine v to »šolo življenja«.

Bil je v svoji osobini strog. Svojo prirodno strogost je ob Kempčanu zelo poduhovil, da smo se ga sicer bali, a imeli najrajši. Nikogar ni zavrzel. Vsak je vedel, da ima samo on prav. Ko je moral zaradi prilik odpustiti koga iz zavoda, ga je zunaj podpiral, da je mogel nadaljevati svoj študij.

Bil je dober. Oče čebelar in bi ne bil dober! V zadnjih letih še prav posebno. Samo dobrota zmaga. Če je kdo omahnil in postal nezvest njegovim naukom, je še vedno upal. Dobro poučen človek se ne more izgubiti.

Bil je duhovnik. Čudovito zvest je bil v božji službi. Gledali smo ga otroci in srebali z njegovih ustn božjo besedo. Na dušo je znal govoriti. Bil je odličen v govoru in v mislih. Kot da ga danes slišim izpred oltarja, ko nas je uvažal v duhovno življenje. Nič neokusno prisiljenega in narejenega ni bilo na njem. Bil je preprost in iskren. V premišljevanju in branju je točno zaznal

uro časa in opozarjal mladino. V verskih stvareh je bil kot božji Vrtnar. Nič pretrdo in nasilno. Da se valujoče stebelce ne rani in posuši!

Zelet je od mladega človeka, da vzljubi evharističnega Prijatelja. »Ako je mladeč v jutro svojega dne pri obhajilni mizi, potem je njegova pot jasna.« Jutrnja sv. maša in sv. obhajilo, to je višek samovzgoje!

Ljubil je sirote. Najtežja je ta ljubezen. Nič ni prikupnega na ubožcu. Bil je vzor vzgojitelja sirotne mladine. Iz nesebične ljubezni so poganjali cvetovi in sadovi. Samo da ga usposobiš za lepo življenje, si dovršil veliko delo. »Glej, bil je pri nas, postal je mizar, a sedaj je misijonar!« Najmanjše je visoko cenil. Videl je rast ljudi v več rodovih in je poznal božje stezice.

Bil je plemenit. Njegovo življenje je bilo v vedni zvezi z ljudmi. Poznal je človekovo slabost. Zato je imel o bližnjem samo iskreno in dvigajočo besedo. Plemenito je bilo njegovo mišljenje. Razgovor z njim je bil osvežujoč. Ni zadrževal razmaha mladih. Hotel je le ljudi, ki stoje v službi človeštva. Cenil je človeka, ki nesebično dela.

Nabiral je modrost iz sv. pisma, moči iz milosti duhovnega življenja, iz ljubezni od Boga, da je gradil domove v dušah mladih ljudi, ki so postali celice novega življenja.

»Bodite hvaležni!« ukazuje sv. Pavel. Lahko je biti za tolike dobrote, Gospod!

Akord.

Borba za dušo

(Godi se na Poljskem. Spisal Ernst Drouven S. J. Prevel rav. Anton Koritnik.)

VI.

17. Dr. Brezcay je moral še eno izmed zaklenjenih sob odpreti in ji dati za nekaj dni stanovanca. Ivan si je nakopal majhno vnetje grla; zdelo se mu je prav, da ga za nekaj dni loči od ostalih.

Popoldne pride duhovnik k njemu s celo skladanico knjig. Bilo je osmega decembra, praznik Brezmadežnega spočetja.

»Ivan, prinašam ti cel kup pripovednih knjig. To je vse, kar še imam. Ampak upam, da bo zadostovalo za teh malo dni, ko boš moral biti v postelji. Toda čeprav me ne bo tu naslednje dni, ne smeš zvečer po osmih nič več brati, to mi moraš obljubiti.«

»Mar odpotujete?« vpraša mladeč začuden.

»Moram enkrat doli v Galicijo zaradi neke zadeve, ki je ne morem več odlašati. Upam pa, da bom v osmih, kvečjemu v desetih dneh zopet tu. Na vse načine bom skušal, da vas še enkrat vidim, preden odidete na počitnice. Rad bi tudi videl izpričevala!«

Pri zadnjih besedah je malčku zažarel obraz. Da, izpričevalo bo to pot res lepo. Toda samo za trenotek se pomudi pri tej misli; potem se zdi, da o nečem naporno premišluje.

Dr. Brezcay pride ta dan še večkrat v bolniško sobo. Malček je danes ves drug kot običajno; mnogo bolj odprt je, govori tako srčno toplo, morda bo danes v tem mehkem občutju govoril. Doktor ostane še dolgo zvečer pri njem in če hoče oditi, prosi Ivan tako nujno, naj še malo ostane, da mora ugoditi.

»Ura je že deset,« pogleda duhovnik na uro in naposled vstane. »Zdaj moraš pa brezpogojno zaspiti.«

Solze zalijejo Ivanu oči.

»Prečastiti, rad bi vas nekaj vprašal; ostanite vsaj še pet minut.«

Še enkrat se usede duhovnik k postelji.

»Kaj bi pa rad vprašal, ljubi moj Ivan?« vpraša prisrčno.

Precej dolgo deček molči in premišljuje; potem pa se mu hipoma spremene mehke poteze in nekaj trdega mu stopi na obraz.

»Zopet sem pozabil,« reče z mirnim, brezbrzišnim glasom; »gotovo ni bilo nič važnega. Vprašal Vas bom, ko se vrnete, če se dotlej zopet domislim.«

In zopet srepo upira v duhovnika hladne, velike oči.

Nocoj se ne dá nič narediti. Temu srcu ni mogoče pomagati z rahlo silo. Še trdnije bi se zaklenilo! Ubogi fant!

Dr. Brezcay to dobro ve. Zato reče malčku še nekaj ljubeznivih, prijaznih besed, mu da svoj duhovniški blagoslov, ugasne luč in odide.

V sobi pa ostane deček z zavestjo, da je zopet zamudil ugodno priliko, morda zadnjo. Pred božičnimi počitnicami pač ne bo mogel več govoriti in...

»Prepozno!« Ta misel plane vanj kakor krvoločna zverina in ne skuša se ji niti ubraniti. Trdni sklep in nada, da bo končno vendar odvalil to breme s sebe, mu marsikatero noč nista dala spati. Čemu bi zdaj še dolgo premišljal, čemu bi se upiral. Prepozno... prepozno!

Za pol ure stopi dr. Brezcay še enkrat k postelji malega bolnika in začuden opazi v svitu svoje žepne svetilke, da malček trdno in mirno spi.

Drugo jutro, ko dečki še trdno spe, duhovnik odpotuje.

Toda ne, vsi ne spe: na nekem oknu v gornjem nadstropju je vročična roka odtajala zmrzlo steklo in dečji obraz nepremično gleda luči na saneh, ki se na njih odpravlja dr. Brezcay na pot.

Nada, zadnja nada obupanca se ne da tako lahko streti.

Ali bo dr. Brezcay v osmih dneh že zopet doma? Če v devetih, bo morda tudi še čas! V desetih? — Potem bo prepozno!

18. »Še sam ne vem, kdaj se bom mogel vrniti,« sporoča neko jutro dopisnica dr. Brezcaya stanovalcem na Montani. Na poštnem žigu zaznamovana vas je bila globoko doli v Galiciji; mladci so morali dolgo iskati na zemljevidu, da so jo našli. Danes je štirinajstega decembra; pred osemnajstim ali devetnajstim torej nikakor ne pride. In dvajsetega se dečki odpeljejo na počitnice.

Bolnik v bolniški sobi, ki bo smel jutri zopet v šolo, zopet joče do pozne noči, dokler naposled ne zaspi. Toda ne spi dolgo; nekaj nenavadnega ga zbudi iz spanja.

Elektrika gori v sobi.

Začuden si mladeč mane oči in baš vzdigne roko, da bi zasukal stikalo, tedaj se odpro vrata in... vstopi dr. Brezcay.

Malčku od strahu skoro zastane srce. Dr. Brezcay? Saj je vendar več sto kilometrov daleč odtod na jugu. Duh! Od strahu mladeč docela otrpne, da se ne more geniti.

Molče stopi prikazen bliže, obstane nekaj časa pred posteljo in naposled sede na rob postelje.

»Ali se še spominjaš onega večera, Ivan, ko smo doli igrali na klavir,« vpraša doktor in prime dečka za roko.

Ni dvoma. Dr. Brezcay je.

Namesto odgovora deček samo malo prikima.

Trenotek duhovnik okleva; potem reče tiho:

»Mar je to tvoja sreča?«

Več minut nobeden ne zine besedice. Mladeč se ne gane, kot bi bil okamenel.

»Ivan, mar je tisto: »Ne morem govoriti?«

Iz vsake besede, iz vsakega zvoka glasu, ki je danes tako čudovito mehak, čuti deček toplo ljubezen, ki mu sega do srca.

Ivan skoro neopaženo zmaje z glavo in šepče:

»Ne morem!«

»In meni prav nič ne zaupaš?«

Začuden pogleda malček duhovnika v oči:

»Pač, zaupam Vam kot nobenemu drugemu; toda ne morem!«

»Ali te smem potem nekaj vprašati; morda slutim, kaj te teži, Ivan?«

Nekaj časa mladeč pomišlja; zdaj je zopet popolnoma pri zavesti.

Potem reče odločno in krepko:

»Vprašajte me!«

Reče pa tako, da dr. Brezgay takoj čuti, kot da hoče reči: »Le vprašajte me, kljub temu ne bom povedal. Nič ne boste opazili na meni. Kot da bi hotel duhovnik odgovoriti baš na ta stranski poudarek dečkovega odgovora, reče:

»Ivan, in vendar bi se bil že često tako rad odkrito izpovedal.«

»Res je,« odgovori čez nekaj časa mladeč, odkrito in neprisiljeno; »toda vidim, da ne morem.« In pri tem obrne glavo k steni.

»Dobro, potem ti povem neko zgodbo, samo majhno zgodbo.

Bil je nekoč deček, ki mu je bilo nekako enajst let; imel je čisto ne- navadno blago in dobro srce in je poznal samo en smoter, da bo postal plemič v pravem pomenu besede. Srce mu je bilo tako pridno in čisto, da je komaj slutilo, da je na svetu možna tudi hudobija. Predvsem je imel ta deček veliko čednost, ki je pri otrocih teh let prav redka, da je smatral laž za nekaj nečastnega. Vesele narave je bil, toplo, zlato srce je imel in iskreno, veliko ljubezen do staršev. Če je kje kdo izustil hudobno besedo, se je kar sam od sebe urno umaknil. Njegovi starši so ga že zgodaj poslali zdoma, da bi studiral daleč od rojstne hiše. V raznih hišah je bival z mnogimi dečki, ki niso bili vsi tako pridni kakor on. Tako je prišlo samo po sebi, da je hodil bolj sam zase in imel malo prijateljev. Da, resničnega prijatelja ni imel nikoli. Kljub temu so ga ljubili drugi dečki, da, vsi so cenili in spoštovali na njem prav to plemenitost in čistost, ki mu je odsevala z obraza. Ta mladeč se je čutil včasih tako osamelega in vendar — morda se sam tega ni zavedel — je bil srečen.

Potem je prišel nesrečni dan. Neki starejši tovariš, satan v človeški podobi, je hotel ta cvet utrgati, čisto čašo umazati. Deček ga je zavrnil in pobegnul, da bi ušel skušnjavcu. Toda nikdar ni o tem govoril; srce je zaklenil in če je bil prej odljuden, je postal sedaj naravnost plah. To ni bilo dobro! Zlobne besede, ki jih je slišal, so padle kakor vžigalna iskra v njegovo čisto srce in ker ni nikogar pozval na pomoč, so vnele v njem pogubno strast, ki je vsled nje čisto srce začelo bolehati in je beli cvet ovenel...

Strah in plahost sta mu tudi še sedaj uklepala jezik. Zveličarju, ki je v nespečnih nočeh trkal na duri njegovega malega srca, ni odprl. Oh, saj bi tako rad... pa ni mogel. Šele ko se je lilijska posušila in je ledeno mrzla slana poparila dušo, je klical na pomoč. Saj se je spovedal in bridko, prebridko objokoval svojo nesrečo. Toda odslej ni bil oni močni junak, je bil le prepogosto suženj in od tedaj je mladeč nosil v sreč skrivnost, ki se je ni upal razodeti, nedostopen je bil drugim ljudem. Zavest nizkotne sramote, ki ga je tako težila, zlasti še, ker je tako koprnel po vsem, kar je plemenitega in čistega, je pokončala njegovo srečno zadovoljnost. Postal je resen in zamišljen; bolj kot drugi dečki v teh letih. Težki boj, ki ga je po krivdi satanskega druga tako zgodaj in tako nesrečno dobojeval, mu je ogrenil jasno, veselo naravo. Starši ga tako spremenjenega niso mogli prav razumeti. Vzroka niso slutili. Mislili so kakor vsi drugi, da ima mladeč hladno, prezirljivo dušo in noče več, da bi ga smatrali za otroka.

Čeprav se ljubezen staršev ni ohladila, ga vendar ni znala več prav zajeti. In neki dan je ubogo srce spoznalo, da ga nihče ne ljubi. Vedno bolj

je torej koprnelo po prijatelju in vendar ni imelo poguma za pravo prijateljstvo. Ni jih bilo malo, ki so se mu bližali in mu nudili zvesto roko. Kako rad bi zgrabil za roko in vračal vso svojo bogato ljubezen! Pa vedno je zmagal strah, da bo kdo prodril v temo, ki se mu skriva v duši, vedno je zmagala dušecha zavest, da se mora vsak z zaničevanjem obrniti proč, če pogleda v ta strti vrtec njegovega srca.

Vedno je znova začel, vedno se znova boril, tudi vedno znova v daljših odmorih hodil k spovedi in vsakokrat k drugemu spovedniku, pa vedno je zopet prišel nesrečen dan, nesrečna ura. Vse je zaklenil vase, vse sam nosil. Spovedoval se je po kratkem obrazcu. Nikoli pa si ni olajšal srca, kakor bi rad; in vendar mu je hotelo malo srce večkrat počiti pod pritiskom silnega bremena. Pozneje je prišel zopet v drugo hišo; srečen dan! Tu je naletel na duhovnika in pri prvem sestanku se mu je ubogo srce vse vznemirilo, ker je čutilo, da bi utegnil ta pogoditi njegovo skrivnost.

In kadar se je najbolj bal, da bo duhovnik spregovoril, takrat je vedno najsilneje želel, da bi se to kmalu zgodilo. Vsi poskusi, ki jih je deček začel, so se izjalovili. Naposled je stopil predenj duhovnik in mu rekel: »Ivan, vse vem in ti imaš srce, ki ga moram kljub vsemu temu ljubiti in spoštovati!«

Dr. Brezgay utihne in nežno boža dečka, ki ihti iz dna duše, po plavih laseh.

»Ubogi, ubogi Ivan!« reče in da mladcu časa, da se nekoliko pomiri.

Potem ga zopet prime za malo ročico.

»Ivan, ali ni bolje tako, nego da vso to težo zaklepaš vase in sam nosiš?«

Namesto odgovora stisne malček v strastni hvaležnosti duhovniku roko. Dolgo traja, da se mladec umiri. Potem je njegovo prvo vprašanje:

»Ali mislite, da se mi kaj pozna?«

»Prav gotovo ne, ljubi moj Ivan,« zatrjuje doktor odločno in pomirjevalno. Kar se na tebi pozna, je samo to, da si priden mladec. Kajti, glej, vse v tebi sili in stremljenju kvišku, po čistosti; in če si prav včasih slab, še vendar tvoje stremljenje odraža na tvoji zunanosti in to stremljenje je jasno, čisto in plemenito. Lahko verjameš, da te bodo drugi ljudje od prvega hipa više cenili, nego ti samega sebe ceniš. Tudi jaz te cenim zdaj, ko vse to vem, prav tako kakor prej in vesel sem, da imam tako pridnega fanta v hiši. Zdaj pa morava preudariti, kako bi ti bilo mogoče pomoči.«

Ker se je zdelo, da hoče mladec nekaj reči, duhovnik za trenotek utihne.

Hipoma vpraša Ivan odločno:

»Prečastiti, ali bi se mogel spovedati?«

Kako rad bi duhovnik sam vodil to dušo. Toda veliki pomisleki se mu porajajo, ki naposled preglasijo srce, da meni:

»Zaradi tvoje lastne koristi mi je ljubše, če si poiščeš drugega spovednika. Seveda sem tudi jaz vedno na razpolago, mislim pa, da bi ti to moglo sčasoma povzročiti težke boje, če bi vedno prihajal k meni. Predlagam ti torej tole: Če hočeš iti k spovedi, smeš vedno brez mojega posebnega dovoljenja neopaženo oditi iz hiše in si spodaj v bližnjem samostanu poklicati kakega patra. To ni nič izrednega; mnogi ljudje tako delajo vsak dan. Svetujem ti p. Mavra, prvič, ker razume mlade ljudi dobro in je tudi že precej v letih, da boš lažje odkrit, in drugič je vedno doma, ker ne more več zahajati v mesto in na deželo.«

Mladec ne razume precej, zakaj mu duhovnik tako svetuje, kljub temu se čuti olajšanega.

»Če me pa kdo vpraša, kje sem bil?«

»Potem porečeš, da sem te jaz poslal v mesto. Ni-li prav tako?«

»Da, hvala Vam,« odgovori mladec prisrčno.

»In potem še nekaj, Ivan: Tvoje odljudnosti mora biti konec! Saj imaš vse vzroke, da si vesel in zadovoljen fant. Povem ti sredstvo, ki ti pripomore do popolne zmage: Skleni samo eno, to pa trdno: da ne boš zvečer nikdar legel spat z zavestjo smrtnega greha. Saj veš, ob vsaki uri lahko dobiš spovednika. Morda bo to sprva nekoliko težko; toda če dosledno izvedeš, ti dajem popolno jamstvo, da boš zmagal.«

»Tu bo že šlo,« reče mladelec zamišljeno. »Toda o počitnicah... Župnik prihaja pogosto k očku in mi pravi vedno »angelček«... Pa, saj naposled lahko pojezdím v B....k, to je res!«

»Bog te blagoslovi, ljubi moj Ivan,« reče duhovnik in vstane, »prepričan bodi, da imaš prijatelja, ki gre zate v ogenj.«

Prisrčno se mladelec zahvali še enkrat duhovniku in mu stisne roko. Zdaj je zopet ves prejšnji; na obrazu zopet običajni hladni izraz, oko je veliko in tego. Tako gleda za duhovnikom, ki tiho zapre vrata za seboj.

19. Naslednje jutro zopet leži na mizi dopisnica od dr. Brezcaya. Pred tri in dvajsetim ne bo mogel priti in želi zato že zdaj mladcem in njihovim staršem blagoslovljene in milosti polne božične praznike.

Ivan je zjutraj tako slaboten, da se stara hišnica še ne upa pustiti ga v šolo. Mladelec sedi celo jutro pri oknu in razmišlja, če se mu ni morda snoči samo sanjalo ali pa je le res dr. Brezcay z njim govoril. Naposled pride do zaključka: Bile so samo sanje!

In vendar se počuti danes tako srečnega in zadovoljnega, tako olajšanega težkega bremena!

20. »Tako, ti si tudi zopet tu?« vpraša učitelj petja po zadnji uri naslednjega dne malega Dyma. »Potem lahko poveš vašemu doktorju, da pridem danes popoldne gori. Pripetilo se mi je nekaj izrednega.«

»Saj je gospod doktor odpotoval in se vrne šele tri in dvajsetega,« reče Ivan začuden.

»Torej je vendarle res, da je odpotoval? Slišal sem že včeraj, pa nisem hotel verjeti.«

»Pa je že teden zdoma...«

»Kako čudovito! Predsinočnjem se zbudim okrog ene in slišim, da nekdo v cerkvi igra na orgle. Najprej mislim, da se mi sanja, potem pa le planem iz postelje in naglo odprem okno. Resnično, okno nad korom razsvetljeno in razločno slišim melodijo, ki jo je gospod doktor nedavno igral pri nas pri blagoslovu...«

»Da, da, že vem: gospod doktor je rekel, da jo nosi še samo v glavi, da je pa še ni nikoli napisal.«

»Prav radi tega bi rad z doktorjem govoril. Saj pač nihče drugi ni mogel igrati nego on. Tega ne razumem; zvečer sem še sam orgle zaklenil in edini ključ imam v žepu! Ti pa praviš, da je že teden dni zdoma... Potem se mi je vendarle sanjalo! Ampak... tega ne razumem! Tega kratkomalo ne razumem!« In majaje z glavo gre učitelj z njim po stopnicah.

Torej je vendarle doktor Brezcay sam sedel ono noč ob njegovi postelji! Ivan je zdaj trdno prepričan. Drugim seveda ne pove nič o tem. (Dalje)

Naši mali

*Naši mali so se zbrali
in zapeli prav veseli
lepo pesemco.
Angelčki so priskakljali
in jim peti pomagali,*

*pa še slajše so začeli
in Mariji v slavo peli
mladih src prelepo pesemco —
angelci veseli...*

Ažmanov

KONGREGACIJSKI OBZORNIK

Naši mariborski dnevi.

(6.—13. julija 1933)

Vam, ki ste bili v Mariboru, naj bo ta članek samo kot napisan spomin, saj dobro vem, da boste težko kdaj pozabili one manifestacijske dneve v prvi polovici julija; vam drugim pa, ki niste mogli tja, naj bo kratka, bežna ilustracija in opozorilo, da vsaj drugo leto pohitite, kjer bo že zborovanje.

»Maribor čaka, Maribor vabi,« smo vedeli in živeli v pričakovanju in ugibanju, kako bo tam.

Sola je bila za nami, mariborske ulice so oživele, mladci, zdravi in resno veseli, smo prihajali od vseh strani, iz vseh dijaških kongregacij, celo s Koroškega. V duhovnih vajah smo se duševno prenovili in z optimizmom pričakovali še novih tovarišev na zborovanje samo. Po zaključenih dneh molka, premišljevanja in molitev — »oculis clausis, manibus iunctis« — smo odhiteli na Pohorje, tam to in ono zapeli in povedali, šli celo na razgledni stolp, pa nas je potem zalotila ploha, da nas ne iglasto ne listnato drevje ni moglo obraniti in smo se do kože zmočeni vrnili v Maribor, s smehom in dovtipi na ustih, z neokrnjeno dobro voljo.

Še tisti dan je bil pozdravni večer. Prišlo je dokaj novih mladcev — deško semenišče in bogoslovje sta bili zasedeni — pa gospodje predavatelji. »Karinova dvorana« je sprejela vase mlade ljudi. Najprej so pozdravljali zastopniki posameznih kongregacij, dvorana je burno pritrjevala pogumnim besedam, govorjenim iz srca in iz zavesti moči, še posebno pa zastopniku celovške gimnazije, ki je zborovavce kratko nagovoril in zaključil: »Slovenci smo in kongreganisti.« Kdor je pogledal z odra po obrazih in je videl v prvi vrsti voditelje in potem množico dijakov, ki so iz raznih krajev Slovenije prišli po nove smernice za nadaljnje delo doma, je moral postati navdušen, moral je izgubiti vso plahost, mogel je spoznati, da so za njim stoline in stotine mladih. Tako se je vsak udeleženec navduševal in se sam opogumil. Morda je temu in onemu le prišlo pred oči, da je do tlej premalo in preveč površno delal v kongregaciji in da zato ni bilo zaželenih uspehov, pa je potem sklenil, da mora biti v prihodnje drugače. Tako je bilo tisti večer in topla zarja nam je pordela mlada, radostna lica, ko smo se sprehajali po prijaznem vrtu.

Ob osmih naslednji dan so se pričela predavanja. Sedeli smo in poslušali, ta pa oni si je ugotovitve in važnejše stvari zapisoval, saj to človeku marsikdaj prav pride. Ker so bile teme času primerno res posrečeno izbrane in zaradi tega zanimive in ker so bili govori spretno zgrajeni in zato popolnoma razumljivi, da smo zlasti pri nekaterih eno-dušno zahtevali, naj pridejo v tisk, bo jasno, s koliko pazljivostjo smo sledili. V dopoldanskih in popoldanskih odmorih pa smo se seznanjali med seboj in čisto domače kramljali. Tako smo zvedeli, kakšni so drugod boji in zmage, v kakšnih razmerah živijo in delajo, kako mislijo za naprej. Kako je bilo takrat lepo, ko smo imeli v svoji sredi škofa lavantinskega in se je pojavil še ljubljanski vladika. Iz stoterih grl so privreli glasni in pristrčni pozdravi, oba cerkvena dostojanstvenika sta si podala roke, mi smo pa z brezmejnimi navdušenjem zapeli, stojé in s ponosom. In potem je dr. Rožman nežno in prepričevalno govoril, kako naj bo dijak v družini kot solnčni žarek, topel in ljubezniv, vedno žeželen, trajno vesel. Komu bi njegove besede ne segle v srce in ne vzbudile firepenjenja po takih vrlinah mladega življenja?

Zadnji večer pa smo šli h grobu Slomška.

Preko sto petdeset nas je bilo, v štiristopih smo korakali po mariborskih ulicah in čez pol mesta je donela vznemena pesem »Povsod Bog«. Po nagovoru lavatinskega škofa smo zbrano molili za skorajšnjo beatifikacijo našega nekdanjega narodnega buditelja. Potem pa s pokopališča nazaj, znova s pesmijo, samozavestno, pokonci, tako kot nam je nekako rekel vodja duhovnih vaj: »Ne samo v cerkvi, tudi zunaj se pokažite, dajte razmaha navdušenju za Kristusa!«

Tako je bilo v Mariboru, zborovanje je poteklo v zadovoljstvo vseh, ki so bili tam. Nedvomno bo tudi to zadnje žarišče marijanskega duha in visokih idej imelo svoj odmev po vseh naših kongregacijah. Hvaležni moramo biti osrednjemu vodstvu: razumelo je naše mlade duše in jim dalo dovolj prilike za spoznavanje nalog, ki nas čakajo. Začeli bomo z novim delom v zavesti, da smo v božjem varstvu, in vse žrtve nam bodo bogato povrnjene na priprošnjo naše Zaveetnice.

Studentovska koča pod Stolom

Kako smo zborovale v Škofji Loki.

(9.—16. julija 1933)

»Vse mladike se suše,« je zapisal pesnik o današnji mladini in marsikdo mu je verjel. Človeška družba propada, pravo cvetje propada.

Toda kdor bi bil v dneh od 9.—16. julija videl v škofjeloškem samostanu zbrane kongreganistinj, bi veselo zatrdil, da je še življenje v nas. In še kako! Zdravje in mladost, neukrotljiva volja in pripravljenost je odsevala z obrazov slovenskih kongreganistinj, ki so prišle v Škofjo Loko, da opravijo od 9.—13. julija duhovne vaje, potem pa se naslednje tri dni na zborovanju še bolj navdušijo za marijansko idejo.

Ko so mrakovi zajeli samostanske vrtove, so v kapeli zazveneli proseči glasovi: »Veni, Sancte Spiritus!« Takrat so se sprostila srca vseh 38 kongreganistinj v iskreni prošnji brez besed: Pridi, razjasni naše dvome, uteši naša hrepenenja! S strogim molkom je prišel duh miru. Vse tri dni bomo vztrajno molčale, smo sklenile. Saj so še stari Grki mesece in leta molčali, če so hoteli ostati modrijani, pa ne bi molčale me, ki hočemo biti moderne modrijanke življenja. Voditelj naših duhovnih vaj, g. spiritual Josip Šimenc, je že v uvodnem govoru o Resnici, ki se ne ponuja, ampak jo je treba šele iskati, poglobil naše duše. Štirikrat na dan smo se zbrale in poslušale govore: o človeku — stvari božji, o nebesih, o sv. spovedi, o gnusobi greha. Že prvi dan se je iz naših misli jasno izobličila želja: Hočemo poglobitve, hočemo duše in duha bolj ceniti kot svoje telo, ki je le vertikalni prah, ki se dviga in pada, dokler živimo, in horizontalni prah, ko umremo — kakor prav pravi portugalski pesnik. Drugi dan smo razmišljale o smrti in nesmrtnosti ter spoznale, da je ne glede na enovitost duše že neutешeno človekovo hrepenenje po sreči dokaz za resnično posmrtnega življenja. Resno smo se nato zatopile v premišljevanje o peklu, o tistem večno strašnem stanju, ki ga pogubljene duše doživljajo, ko Boga sovražijo, pa vedo, da so bile ustvarjene le zanj. Z zanimanjem smo sledile govoru o temperamentih in videle, kolike važnosti je za pravilno presojanje so-

človeka pravo spoznavanje njegovega temperamenta. G. spiritual nam je v zadnjih govorih razložil nujnost apostolskega dela (»Kdor ni apostol, je apostat!«). Govoril nam je o čistosti in v krasnem, globoko zasnovanem govoru o žalostni Materi božji prikazal vso veličino Matere, ki je pod križem stala. Govoril nam je o Njej, ki ni klečala, ni omahovala pod težo trpljenja, temveč stala vse dotlej, da je bila končana prva daritev na Golgoti, potem šele se je zrušila. Zadnje jutro duhovnih vaj nam je g. voditelj v prisrčnem govoru dal za vodilo in v spomin besede: Telo Gospoda našega Jezusa Kristusa naj varuje tvojo dušo za večno življenje. Šle smo, da se nam uresniči po Kristusu: Kdor bo jedel moje Telo, bo živel. Že dan prej je vsaka čustvovala:

— Kriste, ti boš sprejel moje srce,
Tvoje ljubezni solzé
bodo padale nanj
in oprani bodo sledovi
zlih sanj. —

Ta dan je bilo sonce v očeh in na licih. — Jeziki se po tridnevem molku kar niso hoteli razvezati. Ker pa bi bil naš trdovraten molk za sestre, katerih prihod je bil napovedan pod večer 13. julija, silno neprijeten, nas je g. voditelj dr. Klinar popeljal na kratek izlet v Črncgrob. Spričo tolikih zanimivosti in naravnih lepot smo zopet zadobile staro zgornost.

Ob povratku so nas v samostanu že čakale pravkar dospelé sestre: 116 jih je prišlo iz Štajerske, Gorenjske in Dolenjske. Veselo pozdravljanje se kar ni hotelo poleči. Pri pozdravnem večeru smo se še bolj spoznale. Za g. knezoškofijskim voditeljem ljubljanskim, dr. Tomažem Klinarjem, je spregovoril še odposlanec lavantinske škofije, prof. P. Kovačič. Nato so živahno pozdravljene spregovorile še zastopnice posameznih krajev in kongregacij. Saj niso govorile zastopnice, ljubezen sama je govorila, vse smo jo zaslutile in prijetno nam je bilo. Škofjeloške kongreganistinj so nam občuteno prikazale eno dejanje iz Claudelovega »Marijinega oznanjenja«. Claudelova junakinja Violana nam je povedala pomembne besede: »Moški je svečenik, a ženi je dano, da se žrtvuje.«

Prvi dan zborovanja, 14. julij! Štirim predavanjem smo sledile z zanimanjem, ki se je jasno izražalo v živahnih debatah. G. dr. Jože Pogačnik nam je v predavanju »Fant in dekle« pokazal različnost dekletovega in fantovega značaja in iz te različnosti izvira joče bogohotene odnose med obema. — Drugi govornik, g. prof. Peter Kovačič, nam je v predavanju »Vzgoja dekliškega značaja in karitas« razložil, da je ženska narava občestvena ter kot taka ustvarjena za nesebična dela ljubezni. Objasnil nam je tudi kvarne vplive popolnoma enake vzgoje fantov in deklet, ki se dandanes toliko priporoča in izvaja. Popoldne nas je g. prior Valerijan Učak navdušil za »Socialno delo — vir milosti«. Iskreno nežne besede č. sestre Kata-

rine Pirc so vse zbrane prepričale, da je dekletova glavna dolžnost budit in deliti veselje. Obe popoldanski predavanji je poslušal tudi prevzvišeni dr. Rožman. Potem je spregovoril še sam. Njegove klene, očetovsko skrbne besede so našle v vseh sreih tisočer odmev. Da, veselja, čistega, zdravega, poštenega veselja nam je treba. Žalost je greh. Veselje Gospodovo pa je naša moč. — Škofje-lške sestre so nas zvečer presenetile z izvrstno uprizorjeno antično tragedijo »Antigone«. Močno nas je prevzela Antigona se-strska ljubezen:

»Da mi soproj umre, bi našla drugega — in drugo dete, da sem izgubila ga; a ker mi mater in očeta krije Hades, ne more nikdar zopet mi vzcveteti brat.«

To govori Sofoklejeva Antigone, poganka. Me smo si sestre v Mariji in vendar včasih druga druge ne ljubi. — Drugo jutro nam je med sv. mašo govoril prevzvišeni o viru našega veselja. Ta vir — sv. Evharistijo smo prejele iz njegovih rok. Začutile smo: naša marijanska misel mora še krepkeje vzbrsteti, saj imamo vir vse ljubezni in rasti in imamo škofa, ki nas vodi k temu viru.

Ves drugi dan so nas zaposlila zadnja štiri predavanja. Hvaležne smo bile g. dr. J. Jeraju, ki nam je v predavanju o »Kongregaciji — šoli občestvenosti« dal dokaj praktičnih navodil za prijetno sodelovanje v družbi. Za njim je spregovorila ga. prof. Marija Štupica, ki je z zanimivimi zgledi iz življenja pokazala, koliko dobrega more storiti dijakinja kongregantinja v družini. V živahni debati smo se pomenile še o marsičem, tako n. pr.: o plesu, branju dvomljivih knjig in drugem. Popoldne smo se s sklepom pokoriti se cerkveni avtoriteti enodušno pridružile izvajanju g. dr. Jožeta Pogačnika. — Veliko potrebnega, nam še neznanega je povedal o cerkveni imovini g. dr. Alojzij Odar.

Zvečer smo po končanih predavanjih obhajale slovo. Samostanski vrtovi so bili pogreznjeni v temo. Pa je zažarela lučka in za njo še ena in še in še, dolga vrsta luči je zadrhtela in dehnila v noč. S prebujenimi lučkami se je prebudila tudi pesem. V samostanskem drevoredu se je pomikala rimska procesija in kongregantinje so pošiljale v brezbrežje pesem Materi v pozdrav. Na koncu drevoreda so se sestre uvrstile ob lurški kapeli, v rumeno rdeči svetlobi so na vidnem mestu zablestele besede: »Ave, ave Marija!« in žar luči je zajel Marijino postavo. Besede, ki so bile izgovorjene v teh trenutkih, so bile iskrene in domače, saj so jih govorili naši voditelji in sestre same. In kdo je govoril še? Brezmadežna si je z brezglasnimi besedami osvajala srca.

Zal nam je bilo, ko smo se tretje jutro po sv. maši in govoru g. kanonika dr. Mihaela Opeke začele razhajati. Z zmagujočo himno »Povsod Boga« smo nastopile pot v novo kongregacijsko leto 1933/34. E. Z.

Križanska DMK na taborjenju. Letos smo dosegli višinski rekord z našim taborjenjem,

saj smo razpeli šotore na 1300 m visoki Zatreški planini pod Stolom. Idilično ležeča Študentovska koča, ki je tvorila središče našega taborišča, nas je privabila, da smo se povzpeli tako visoko. Taborno življenje poznate, kaj bi vam ga na dolgo in široko popisoval! Z igrami in izleti smo si krepili telo na svežem planinskem zraku, večeri ob tabornem ognju pa so nam nudili prijetno zabavo in tudi priliko za koristne razgovore. Dan smo zaključili s skupno molitvijo rožnega venca ob tabornem ognju, po večernem zboru pa smo zapeli svojo himno: Povsod Boga, da je odmevalo daleč v dolino. Tudi na taborjenju nismo pozabili, da smo kongregantisti, ki morajo povsod in dosledno pokazati svoje versko prepričanje tudi na zunaj. Preprosto, a lepo smo praznovali tudi 1900-letni jubilej odrešenja. Na predvečer smo nosili na daleč vidno točko naše planine veliko grmado drv in vej, ob kateri smo se v mraku zbrali v svečanem razpoloženju. G. voditelj nam je v kratkem nagovoru orisal pomen tega jubileja in končal svoj govor z željo, naj bi bil mogočni kres simbol tistega ognja, ki mora žareti v srcu slehernega kongregantista za Kristusov nauk in sveto Cerkev. Mogočen plamen je objel grmado in pričel daleč naokrog, da je tu zbrana četa mladih borcev za sveta Kristusova načela. Naslednji dan pa smo se v duhu združili s tisoči in tisoči vernega ljudstva, ki je na Stadionu manifestiralo svojo vdanost do Kristusa in svete Cerkve. V lepi breznški župni cerkvi smo se zbrali k skupnemu sv. obhajilu.

Fantje in dekleta, preglejmo se! Ob začetku šol so časopisi poročali o številu dijakstva na vseh srednjih šolah v Sloveniji. Naredite za svoj zavod pregled, koliko odstotkov vas je v kongregaciji! Če se skupno pregledamo, vidimo to-le zanimivo sliko: Vseh srednješolcev v naši banovini je 6393, srednješolk pa 3936, skupno vseh 10.329. A v kongregaciji? Fantov 1786, deklet 1065, vseh skupaj 2851 Tretjina le! Ne pozabimo, kaj nam je bilo naročeno v Mariboru: Pripeljite zlasti mlajše k Marijinemu soncu! Prvošolcev je v Sloveniji 2168. Spomnite se torej tretje naloge kongregacije.

Križanska kongregacija na taborjenju

Študentovska koča na Planici pod Stolem.

Ha, mislite, da je to taka koča, kakor so vse druge? Gostišče za turiste samo? Prenočišče ali kaj takega, kar je samo praktično in potrebno, če človek lazi po višinah? Vse več je in hoče biti! Dijaku hoče postati počitniški dom, kjer naj krepí svoje telo, pa tudi svojega duha. Tako nekako duhovno zavetje obenem. Tu naj bi kramljali o naših idealih, o naših načrtih, tu vdihavali novega, čistega zraka v svoja srca, pa netili tudi nov ogenj.

Vse poletje smo delali. Zdaj nas je bilo za delo malo, zdaj več, večinoma sami dijaki. Seveda, ni vsak za delo, oziroma noče b.ti. Treba je bilo zravnati dvorišče, postaviti zid, ves svet ograditi, kočo samo, ki je žalostno razpadala, otetí, prečediti in preurediti. To je bilo dovolj znoja, pa nošnje iz Breznice in Žirovnice čez senožeti prav gori do planin. Ni bila malenkost! Gruča dijakov se je kar stalno držala gori. V slogu slovenske kmečke hiše smo jo uredili. Spredaj postavili lepo izrezljan hodnik nad vrati, spodaj štedilnik, hladno shrambo, nekaj pogradov in križ v kot, zgoraj pod streho pa do štirinajst udobnih ležišč. Prišli so sredi dela že gostje, križniška kongregacija je tu taborila lep čas, spali so deloma kar pod šotori. Svojemu voditelju so za god postavili pred šotor lepe mlaje in jih ovili z vencí, kakor da so na skavtskem prazniku.

Dne 3. septembra pa je bila naša koča slovesno blagoslovljena. Brezniški kaplan g. Huber Leiler jo je v škofovem imenu blagoslovil in potem daroval tu sv. mašo. Z oltarjem smo imeli mnogo dela, pa je bil zato tudi res lep. Čez tri sto gostov smo imeli ta dan tu gori. Zavedamo se, da moramo to ljudstvo v bodoče še bolj vzljubiti, spoznati in še bolj zanj delati.

Prihodnja leta pa, kongreganisti, zlasti delavci pri Katoliški akciji, vas naša koča pričakuje v obilnem številu. Saj je bila za vas pripravljena z žrtvami!

Pismo iz dolenske metropole.

Naša kongregacija je svoj majski praznik kakor vsako leto tudi letos prav lepo proslavila. Vrtovi in okolica mesta vsa v soncu in rožah in vetru, kdo ne bi takrat dvignil svojega duha visoko nad vsakdanjosti h Kraljici majnika? Več tednov smo se vztrajno pripravljali. V nedeljo 14. maja je bilo zjutraj običajno obhajilo, popoldne pa sprejem 19 članov in 7 članic. Kako lepo jih je bilo videti, ko so pred kongregacijskim praporom obljubili zvestobo Bogorodici in so jim na prsih zablesteli trakovi in svetinje. Voditelj p. Lojze pa jim je toplo govoril, naj bodo zvesti pa močni v vsakdanjih borbah. — Zvečer je bila akademija. Po končanih šmarnicah so ljudje napolnili dvorano, okrašeno z zelenjem in rožami. Spored je obsegal 11 točk, ki so lepo posrečeno izpadle. Melodija tamburaškega zbora je zaplavala z odra, v razvedrilo pa še tercet citer in vijoline. Prefektov govor: Pomlad, mladost in Marija je žel toplo odobravanje, saj je bil povedan tako iz srca, preprosto pa odločno. Moški zbor je zapel Kimovčevo »Morski zvezdi«. Tudi zborna deklamacija »Marija, novega sveta Gospa« je bila podana živahno in prepričevalno. Razen deklamacij smo uprizorili misterij »Vitez naše ljube Gospe«, ki je bil zaključna točka. Oder je bil prikupno opremljen in dasi igralci niso imeli mnogo časa za vaje, so se vendar odrezali prav zadovoljivo.

Pesnik Heine in njegov testament. Heine je v 7. točki svojega testamenta zapisal: »Pred štirimi leti sem odložil ves filozofski napuh in sem se zopet vrnil k religioznim stvarim. Umiram z vero v večnega Boga, Stvarnika sveta, katerega prosim usmiljenja za svojo ubogo dušo. Obžalujem, da sem v svojih spisih tako nespoštljivo govoril o svetih rečeh... Če sem kedaj nevede žalil pravost in čednost, prosim Boga in vse ljudi odpuščanja.«

Mohorjeva tiskarna v Celju

R. Z. Z. O. Z.

izvršuje vsa tiskarska dela: knjige, časopise, uradne, trgovske, industrijske, društvene in zasebne tiskovine lično, točno in po nizkih cenah

Knjigoveznica

se priporoča za vsa v knjigoveško stroko spadajoča dela, kot vezanje vsakovrstnih knjig, revij itd.

Knjigarna

in trgovina s papirjem ter pisarniški potrebščinami nudi veliko izbiro molitvenikov, šolskih, leposlovnih, znanstvenih in poslovnih knjig, papirja, šolskih zvezkov itd.

Mariborsko dijaštvo

kupuje vse potrebščine
in knjige v prodajalnah

Tiskarne sv. Cirila

Koroška cesta št. 5

Aleksandrova cesta št. 6

in

Valvazorjeva ulica št. 36

KNJIGE

ŠOLSKE IN VSE
DRUGE, DOMAČE
IN TUJE KUPITE V

**JUGOSLOVANSKI
KNJIGARNI**

V LJUBLJANI
(PRED ŠKOFIJO)

NOVA ZALOŽBA V LJUBLJANI

KONGRESNI TRG

Knjigarna — Pisarniške potrebščine

se priporoča pri nakupu
knjig, vseh vrst šolskih
in pisarniških potrebščin.
Ima v zalogi primerna
darila za vsako priliko.

Založba Cankarjevih in Finžgarjevih
zbranih spisov in prvovrstnih
drugih izvirnih slovenskih knjig in
prevodov iz svetovne književnosti

**Papir
šolske potrebščine
?**

*H. NIČMAN nasl.
Prodajalna Katoliškega
tiskopnega društva,
Ljubljana, Kopitarjeva 2*

SALDA-KONTE
STRACE
JOURNALE
ŠOLSKE ZVEZKE
MAPE
ODJEMALNE KNJIŽICE
RISALNE BLOKE ITD.

NUDI PO IZREDNO UGODNIH CENAH

KNJIGOVEZNICA
JUGOSLOVANSKE TISKARNE

REG. Z. Z O. Z.

V LJUBLJANI, KOPITARJEVA 6/II

KAR JE RES, JE RES!

Najlepše TISKOVIN, naj bodo že za
pisarniško porabo ali pa LITOGRA-
FIRANE ozir. tiskane v BAKROTISKU
za reklamne namene, prav tako tudi
KLISEJE za naše oglase nam dobavi

**JUGOSLOVANSKA TISKARNA
V LJUBLJANI**

Izvršitev je prvovrstna, material brez-
hiben, cene so umerjene, dobava točna.
Telefon 2992

JOSIP OLUP, LJUBLJANA

Trgovina z manufakturnim blagom, moško kon-
fekcijo in modnimi potrebščinami. Velika izbira
kamarnov, sukna in hlačevine iz priznane
najboljših angleških, čeških in domačih tovarn.
Velika zaloga moških in deških oblek ter vsa-
kovrstnega perila iz lastne tovarne Triglav.
Obleke in perilo se izdelujejo tudi po meri.

Trgovski prostori:

Stari trg št. 2, Pod Trančo št. 1 in Kolodvorska 8

MOJE NACELO JE:

dobro blago in najnižje cene

Priporoča se trgovina s
papirjem, devocionalijami
in šolskimi potrebščinami

ANTON SFILIGOJ

Ljubljana, Sv. Petra cesta 2

Ure, zlatnina,
optični
predmeti

LUKA VILHAR, urar
Ljubljana, Sv. Petra c. 36

